

Dies vero qui secunt post idus denominantur a kalend. mensis sequentis hoc modo ianuarus habet .xxxj. dies. de istis accipe vnam p kalend. et .viii. pro idus. et .iiii. p nonis. et sic remanent tã tũ .xviii. abde ergo istis xviii. diebus kalend. siue die kalendaz sequentis mensis. et sic erũt. xix. Vnde in mense ianuario debem9 dicere statim post idus. xix. kalend. february. in sequenti die. xviii. kalend. et sic p ordinem vsq3 ad finẽ mensis semp minuẽdo Nota tñ q dicitur pridie idus. et pridie nonas. et pridie kalendas. et nõ scdo. qz secund9 dicitur a sequoz. s3 illa dies nõ sequitur sed pcedit Et exponit hęc iposicio pre id est ante. vel prius. Vñ pridie quasi prior die. siue pre. i. ante diẽ. Et cum dicitur .iiii. nonas intelligit qũto die ante nonas et sic de alijs Quot autẽ dies denominentur a nonis quot ab idib9 et quot a kalend. omnium mensium. his versibus continetur

Sex nonas maius october iulius et mars.
Quatuor ac reliqui tenet ydus quilibet octo.
Janus et augustus tenas nonasq3 december. Ju
lius october mars maius epta decemq3. Jun9
aprilis september et ipse nouember. Ter senas
retinet february bis octo kalende Hoc est di
cere q maius october et iulius et marci9 habet
dies sex pro nonis. sed reliqui menses habent
tantum quatuor Et quilibet mensis habet octo
dies pro idibus. Item q ianuarus august9 et
december habent. xxix. dies pro kalend. iulius
vero marcius october et maius habet. xvij. Ju
nius autem aprilis september et nouember ha
bent. xvij. february habet. xvj. et si fuerit bi
sextus superadditur ei vnus. Nud autem no
randum q in quolibet mense sunt duo dies egip
ciaci. id est ab egipcjs deprehenfi. In egipto
enim erant quidam astrologi. qui quasdam cõ
stellationes nociuas humanis actibus in illis
diebus inuenerunt. iteoq3 illas notas esse ho
minib9 voluerunt tamen illaz constellationum
puncta scire propter errorem nostri oputi non
valemus. Vel forte inuenerunt illos dies bene
constellatos. et iteo eos in calendario notaue
runt. vt in illis diebus potius quam in alijs. il
lis actibus insistatur. quorum errorem. nec eccle
sia sequi videatur a talibus cauetur. Vel dicun
tur egipciaci secundum quosdam. quia domin9
in illis diebus percussit egiptum nouem plagis
Quotus autem sit dies egipciacus a principio
vel a fine mensis his versibus cõtinetur Aus
guri9 decies audito lumine clangor. Linqut
olens abies coluit colus excute gallum In his
versibus. sunt xij. dictiones xij. mensibus seruiẽ
tes. prima primo secunda secundo. et sic per ordi
nem sumpto inicio a ianuario. ita q quota erit
prima litera prime sillabẽ alicuius istaz dictio
nũ in alphabeto tot9 erit dies egipciac9 in illo
mense cui seruit illa dictio. cõputando a mensis
principio versus finem. Item quota erit prima
litera secunde sillabẽ in alphabeto. totus erit
dies egipciac9 in illo mense cui seruit illa dictio

computando a fine versus principiu verbi gfa.
auguri9 est prima dictio. et seruit primo mensi
sc3 ianuario. au. est brima sillaba et a est prima
litera ipsius sillabẽ. et est prima in alphabeto.
ergo dies prima ianuarij. est egipciaca Item gu
est secunda sillaba. et. g. est prima litera ip
sius sillabẽ. et. g. est septima in alphabeto. ergo
septimus dies ianuarij. numerãdo a fine versus
principium est egipciaca. et sic in alijs hoc ob
seruato. q. b. in hoc loco pro littera nõ ponat.
Quilibet aut premissoz diez propter vnicam
horã sui denommat egipciacus De diebus ve
ro felicibus vel infelicibus. quos quidaz astro
logi notauerunt in present opusculo non agiẽ
quia ecclesia prohibet fidem talibus adhiberi.
In quibusdam quoq3 mensibus sunt quidaz dies
qui caniculares dicuntur a cane. vel canicula stel
la sita in fronte leonis et ante genua thauri que
estiuus mensibus est in medio centro celi. et dũ
sol ab eam ascenderit coniuncta cum sole vel ei p
xima duplicatur color ipsius. ex quõ dissoluun
tur corpora et vaporantur. Vnde vocatur ca
nis. quia corpora morbis afficit. Et sunt septua
gintaduobus dies in quib9 propter temporis cru
delitatem et caloris solis intemperiem malum
est minui et pacionari. Quando autem illi dies
incipiant et finiantur. his versibus continetur
Incipiunt iulij pridie ydus caniculares.
Et pridie nonas septembris fine resultant. Se
cundum aliquos vero incipiunt decimoquart9
kalendas augusti.

De septimana. R.

Equitur de septimana. Mense cõn
tinet septimana septem dies natura
les. quorum repeticione et menses.
et anni et secula peraguntur. Et hoc
apud grecos ebdomodas. sed apud
hebreos sabbatum appellatur. Et dicitur septi
mana a septem et mane. quasi septem et manẽ
pars pro toto. sc3 mane pro tota die. vel a sep
tem manet. quia manet per septem dies. Vel di
citur septimana. quasi septem luces. Nam ma
ne lux est secundum isidoz. Item etiam spaciũ
vocatur ebdomoda ab epta grece quod est sep
tem et teos quod est dies. vel modos. quod est
menura. et scdm hoc ebdomoda est communi9
nomen q3 septimana Vnde daniel post septuagi
ta ebdomodas. et. et sumuntur ibi ebdomode
anno. i. septuagesiesseptẽ anni Septimane au
tẽ nequeũt habere certa nomina. qz neq3 habet
certa incia. singulis nãq3 annis variant ppter
vnum vel ppter duos dies. qui qũq3 sunt super
integras septimanas. Omnes autẽ dies sep
timanaz inscribunt septẽ primis literis alpha
beti. Item dies scdm gentiles denominantur
a planetis. Primus a sole qui princeps est om
nium stoz. sic et item dies caput est ceterorum
diez. Scdus a luna. que et splendore et magni
tudine soli proxima est. et ex eo mutuat lumen.
Tercius a stella martis. que resper vocatur.

Quartus a stella mercurij quā quidā candidū
 circulum dicunt. Quintus a stella iouis. quam
 fetontem aiunt. Sextus a stella veneris quam
 lucifer afferunt. qz inter cuncta sidera plus lu-
 cis aufert. Septimus a stella saturni. que sex-
 to celo locata. xx. annis fert̄ explere cur sum su-
 uni de hoc dictum est in phemio septime partis
 Sed queritur quare dies nō ita ordinant̄ i sep-
 timana sicut planete in celo. qm̄ in celo ordinant̄
 secundum hunc versum Sol v. mer. et luna
 saturnus iupiter et mars. Vel sic. Saturnus io-
 ue mars sol cum vene mercurij luna Soluco di-
 elmus qz dies in septimana nō ordinantur scdm̄
 ordines planetaz sed scdm̄ regimē eoz in singu-
 lis diebus. Vnde qz viderunt philosophi. qz sol
 regnabat prima hora diei dñice. ideo diez illam
 tenominarunt a sole. Item quia viderunt qz lu-
 na regnabat prima hora sepe ferie. ideo die illū
 tenominarunt a luna. et sic de ceteris sicut patet
 ex distinctione horaz diei facta inter planetas
 p ordines successiue. Rursus a dictis planetis
 philosophi noia sumpserūt. eo qz a singulis ali-
 quid in hoie esse voluerūt. vt a saturno candidi-
 tatez. a ioue tempantiaz. a marte feruorez. a sole
 spūm. a venere voluptatez. a mercurio eloquen-
 ciā. a luna cor. Et qz ordo planetaz vltra nume-
 rum septenarium non pcedit. sed ad primum re-
 uertitur. Itē tñ septem dies in septimana sūt
 a sapientibus ostituti. Nunc videndum ē qua
 die septimane quilibet mensis interet. De hoc du-
 plex ratio habet. Prima p hos versus. Alta
 domat dñs gratis teat equa gerentes. Cōtem-
 nit fictos augebit dona fidei. In istis versu-
 bus sunt. xij. dictiones xij. mensib9 seruiētes. p̄-
 ma primo scdm̄ scdm̄. et sic p ordinē. sumpto incio
 a ianuario ita qz quecūqz fuerit incialis litera a
 llicuius istaz dictionum eadem erit litera kalen-
 darū mensis cui seruit illa dictio. verbi gracia.
 Alta ē prima dictio et seruit primo mensi. scz ia-
 nuario et a est prima litera illi9 dictionis alta
 ergo a est prima litera ianuarij. Item domat est
 secunda dictio. que seruit scdm̄ mensi. scz febru-
 et d est prima litera isti9 dictionis. ergo d ē p̄-
 ma litera febru. et sic de alijs. Item dicit sequēs
 versus p sillabas qd pcedentes p dictōes. Adā
 tegebat ergo ciphos adrifex. Habita autem
 litera kalēdarū facile possumus scire qua feria
 quilibet mensis interet. Per literam enim domini-
 calem illius anni pcedē. computando dies per li-
 teras subsequētes vsqz ad literā que est in kalē-
 mensis cuius diei introitū scire optas in qua fe-
 ria occurret in tali feria intrabit ille mensis. Se-
 cunda ratio p qz scire potest q feria quilibet mē-
 sis interet ē per regulares et occurrētes. Nota qz
 in anno solari sunt quinquaginta die septimane.
 et vnus dies vel duo si sit bisextus. ppter quam
 diem variant̄ singul̄ annis principia mēsum. Si
 enī hoc anno incipiat ianuari9 a die dñico. toto il-
 lo anno a. que ē prima litera ianuarij erit dñica
 lis. Cum ergo ventum fuerit ad finē anni illud

a finale kalēbarij. qd̄ inscribitur. Illi diei que ē
 vltra integras septimanas representabit diem
 dominicum. ergo sequēs a. qd̄ itē est inciale
 ianuarij. representabit scdm̄ feriam. et sic toto
 illo anno erit illa variacō. eo tē modo singulis
 annis variant̄ incia mensum p diuersas ferias
 Et si sit bisext9 duplex erit variacio. Prima in
 kalē. ianuarij secunda in festo sancti matie. vt
 ergo cōputiste scire possent. qua feria quolibet
 anno quilibet mensis incipiet. inuenerunt duos
 numeros vnū inuariabile. qui vocat̄ regularis
 solaris feriat. alium variabile. qui vocat̄ occur-
 rens. de quibus breuiter est dicendum. Vidē-
 dum ē autē primo. quid sit regularis solaris et
 vnde dicat̄ et vñ habeat ortum. et quot regula-
 res quisqz mensis habeat. Regularis est nume-
 r9 inuariabilis dat9 mensi. qui adiūct9 occur-
 rens. ti declarat qua feria septimane quilibet mensis
 interet. cui9 fuerit illa regularis. Dicit̄ autē regu-
 laris a regula. qz inuariabilis est sicut regula.
 Solaris dicit̄ ad differētiā lunaris d̄ quo infra
 dicetur. Habent autem ortum regulares a mar-
 cio. Nā in mense marcij. sūt. v. regulares seu. v.
 p regulari. Marcij enī nō habuit inciu in primo
 anno mundi seu seculi. pmo dicit̄ mundus fact9
 fuisse in illo mēse. in die quo dicit̄. xv. kalē. apri-
 lis. vel vt alij dicunt viij. kalē. Si enī computes
 ordine retrogrado dies septimane vsqz ad ka-
 lē. marcij. inuenies. quod quinta feria mūd9
 incepit. Si enī ante marcij fuit. et hoc est causa
 quare marcius quinarium numerum habuit p
 regulari. Regulares vtro aliorum mensum sic
 formantur. iungas regulares mensis euz dieb9
 eiusdem et ab illa summa subtrahē vij. quociēs
 poteris. et regularem sequentis mensis quod re-
 mansit indicabit. verbi gracia Marcij habet v.
 regulares. et dies eius sunt. xxxj. redige in sum-
 mam et sunt. xxxvj. subtrahē. vij. quociēs pote-
 ris et remanet vna dies. que dat̄ mensi sequenti
 pro regulari. Item aprilis habet. xxx. dies. et v-
 num regularem qui cōstituunt. xxxj. subtrahē
 vij. quociēs poteris et remanebunt. ij. que dan-
 tur maio pro regularibus. et ita d̄ alijs vsqz ad
 marcij. Possumus etiam scire mensum regula-
 res per hos versus. Est astris clara fulgen-
 tibus ara teorum. Grata bonis estat gratiffi-
 ma cuiqz fidei. In istis versibus sunt. xij. dictio-
 nes. xij. mensibus seruiētes. prima primo secū-
 da secundo. et sic per ordinem sumpto incio a
 marcio. ita qz quota fuerit litera prima alicu-
 sus istarum dictionum in alphabeto. tot regula-
 res habet ille mensis. cui seruit illa dictio ver-
 bi gracia. Est. est prima dictio et seruit primo
 mensi. scilicet marcio et e est prima litera istius
 dictionis est. et est quinta in alphabeto ergo
 marcius habet v. regulares. Item astris. est
 secunda dictio et seruit secundo mensi. scz apri-
 et a est prima litera istius dictionis. que ē etiam
 prima in alphabeto ergo aprilis habet vnum re-
 gularem et sic de alijs. Nunc dicamus de

concurrentibus. Dicitur autem occurrens quia sibi iuicem concurrunt. sicut videbitur in formatione vel iteo quia concurrunt cum regularibus. ad demonstrandum inicalam feriam mensium singul' annis. Est autem concurrrens superexcrefcentia vnius diei vel plurium sup septuaginta duas septimanas anni solaris. iteo dixi. vel pluriu quia in anno bisextili superexcrefcent duo dies. In alijs vero vnus tantum. et ab illa superexcrefcentia habent originez occurrentes. Alij vero concurrētes qui secuntur post primum formantur vno addito singulis terminis siue annis. sic tñ q̄ septenarium numez non excedunt. quia non sunt nisi septem ferie. et quodcumq; est septimus concurrrens illo anno menses habent eadem principia. que in primo anno mundi seu seculi habuerunt. quolibet em̄ feria distat per septenarium a semetipsa. Concurrentes etiā in hac linea demonstrantur. *v. ij. iij. iij. vj. vj. s. ij. iij. v. vj. vij. ij. iij. v. vij. s. ij. iij. v. vj. vij. ij. iij. iij. v. vj.* Nam primus annus cicli solaris habet vnum concurrentem secundus duo tercius tres. quartus quatuor. quinq; sex ppter bisextum. sextus septem. septimus vnum. quia vltra septenarium non proceditur. sed reuertitur ad vnum. et ita debemus procedere vsq; ad .xxvij. annos tunc reuertimur ad primū annum cicli et pcedim⁹ sicut prius. Vnde transcursus .xxvij. annoz vocat' ciclus solaris. vel concurrentium Et dicitur ciclus quasi circulus p similitudinez

Si autem volumus scire. quotus sit annus cicli solaris. debemus diuidere annos domini p .xxvij. quociens possumus. et adtere illis .ix. an tequam diuidamus. quia quando christus natus fuit. tantum iam processerat ille ciclus. et quot⁹ annus remaserit sup diuisione annoz totus erit ciclus. et si nullus remaserit. tunc sum⁹ in vltimo anno cicli solaris. Vnde versus. *Annus abte nouem domini piri per octo. Viginti ciclus sic tibi notus erit.* Possumus etiā scire concurrentes cuiuslibet anni p literam dominicalem illius anni. sicut declarant versiculi sub sequentes. *A. sex. b. quinq; c. quatuor. e. duo tres. d. primus concurrrens. f. litera septim⁹ e. g.* Hoc est dicere. q̄ quando a est litera dominicalis. in illo anno sunt sex pro concurrente quando b. quinq; quando c. quatuor quando e. duo. quando d. tres. quando f. vnus. quando g. septem Inuento autem occurrente. debemus iungere cum regularibus mensis. cuius feriam kalendalem. id est interditum scire volumus et quota fuerit illa summa. si non transcendat vij. tota siue tali feria septimane ille mensis intrabit. Si vero transcendat vij. quotum fuerit residuus tota feria septimane ille mensis intrabit. Si autem concurrentes. ita et dominicales litere variantur. Nam in primo anno cicli solaris e. f. litera dominicalis. in secundo e. in tercio d. in quarto c. in quinto a. tunc em̄ ppter bisextum pertransitur b. quod in his versibus declaratur

Per ea dux cor amet gens fautor eū coluit bis. Ars genus est te corde bono gignit ferus enlis. Dicitur teant aqua gens fons dat cunctis bonus auctor. In his versibus sunt .xxvij. dictiones .xxvij. annis cicli solaris seruientes. Prima primo. secunda secundo. et sic per ordinem sumpto inicio a primo anno cicli. ita q̄ quocūq; fuerit inicalis litera alicui istarum dictionum eadem erit litera dominicalis illo anno cui seruit illa dictio verbi gracia. Fert est prima dictio. et seruit primo anno cicli solaris et f. e. prima litera ergo f. est litera dominicalis. in primo anno cicli solaris et sic de alijs. Et nota q̄ ille annus est bisextilis. cui deseruit aliqua dictio desinens in t. et ita primus annus cicli semp est bisextilis cum ei deseruiat dictio desinens in t. scilicet fert. et ppter hoc prima litera dictio nis desinens in t. non erit litera dominicalis in illo anno cui seruit illa dictio. nisi a loco bisexti vltra. quia litera dominicalis cum bisexto simul mutatur. A kalend. vero ianuarij pcedentis ipsum bisextum vsq; ad locum bisexti erit litera dominicalis illa que immediate sequitur in kalendario post illam. que deberet esse litera dominicalis. Vnde in primo anno cicli. f. est litera dominicalis a loco bisexti vsq; ad kalend. ianuarij sequentis. A. kal. ian. vero pcedentis vsq; ad locum bisexti. g. est litera dominicalis. et ita in alijs. Annus autem cui seruit illa dictio sciri potest per rationem superius dictam d ciclo solari. Nam ratio litere dominicalis tunc currētis ratione simili incipit et finitur. Nūc aliqua de indictione dicamus. Est autem indictio spacium temporis quo romanus princeps tributum gentibus indicebat. Si autem volumus scire quota sit indictio. debemus adtere tres annos annis domini et postmodum diuidere annos domini per .xv. quociens possumus. et quotus annus remanserit facta diuisione tota erit indictio. et si nullus superauerit. in vltimo anno indictionis sumus. et tunc ad primam indictionem reuertimur. quia indictio non transcendit .xv. vnde versus. *Seribus adiunctis domini diuiseris annos. Per ter quinq; datur indictio certificata.* De indictione plenius diximus in speculo iudiciali in tractu de instrumentorū ebicione. §. i. v. post annos et infra. vbi de ciclis agatur. De era supra dictum est. De die. R.

Letiam superius in plerisq; locis. de die tactum sic nichilominus hic specialiter dicendum est. q̄ duplex est dies. scilicet naturalis et artificialis siue vsualis. Naturalis est spacium quo sol ducitur circa totam terram ab oriente vsq; in occidentem. scilicet per spacium diei et noctis q̄ semper continet. .xxij. horas. Et dicitur dies ista a dijs. quorum nomina romani quibusdam liberibus sacrificauerunt. Vnde quilibet dies